

FARSKÝ BULLETIN

V. ročník

I.-III.2009/číslo 1

FARNOSŤ SV. JÁNA KRSTITEĽA IVANKA PRI DUNAJI A ZÁLESIE

Sv. apoštol Pavol

Milí farníci,

sme radi, že Vám môžeme ponúknuť ďalšie číslo nášho Farského bulletinu. Pomaly vstupujeme do obdobia slávenia veľkonočných sviatkov, predsa len by sme sa radi vrátili k niektorým udalostiam, ktoré i keď svojim obsahom prekračujú rámec našej farnosti, sú však pre nás stále zaujímavé a to či už posolstvom alebo odkazom, ktorý nesú.

Medzi ne radíme 1. výročie vzniku Bratislavskej arcidiecézy, do ktorej bola začlenená naša farnosť. Prinášame Vám text homílie Mons. Stanislava Zvolenského, ktorý odznel pri tejto príležitosti dňa 14. februára 2009 v Katedrále sv. Martina. Z jeho príhovoru cítiť, ako arcibiskupovi záleží na každom farníkovi, akoby sa prihováral každému z nás osobne.

Pokračujeme v seriáli aktivít k Roku sv. Pavla a v obsahu čísla môžete nájsť krátky záznam z prednášky ThDr. Jána Ďuricu SJ, PhD. ako aj výňatok zo zamyslenia Františka Trstenského venované tomuto apoštolovi národov.

Do čísla sme zaradili posolstvo Svätého Otca Benedikta XVI., ktoré Svätý Otec predniesol dňa 11.2.2009 z príležitosti 17. svetového dňa chorých. Jeho posolstvo môže byť inšpiráciou a návodom pre našu farnosť ako pristupovať k problémom, ktoré prináša doba.

V závere čísla Vám ponúkame prehľad aktivít a činností, rozhovory a udalosti, ktorými v ostatnom období naša farnosť žila.

Milí farníci, aj keď sa nachádzame na konci pôstneho obdobia, dovolíme si ponúknuť Vám krátke povzbudenie k prežívaniu týchto niekoľkých dní.

Môže sa nám stať, že pri prehodnocovaní vlastného prežívania pôstu ostaneme sklamaní nad svojou slabosťou či nestálosťou v nespĺnených predsavzatiach či v odriekaní. Pôst však nemusí byť len časom ponurého odriekania ale môže byť i časom darovania, pomoci a trpezlivosti voči blíznym a všetkým čo to potrebujú. Takto prežívaný pôst sa potom už stáva skôr časom, v ktorom máme snahu na prehĺbenie, obnovenie a priblíženie sa k Otcovi skrze Ježiša Krista. Stáva sa časom vytrvalej a radostnej námahy, ktorá by mala vyústiť do zmierenia sa s Bohom a do obnovy krstného sľubu v liturgii Veľkej noci.

V ostávajúcich dňoch pôstu Vám prajeme silu vytrvať v konaní dobra ako aj radosť z víťazstva lásky v našich srdciach.

Správca farnosti

a zostavovateľa bulletinu.

Drahí bratia a sestry Bratislavskej arcidiecézy,

rok je časový úsek, ktorý z hľadiska historického nie je príliš dlhý. No predsa je práve jeden rok to obdobie, ktorým meriame plynutie času i plynutie nášho života, aj života našej arcidiecézy, ktorá vznikla presne pred rokom. Prvé výročie ustanovenia Bratislavskej arcidiecézy nám vytvára užitočnú príležitosť zamyslieť sa nielen nad tým, čo je za nami, čo nás v budúcnosti čaká, ale aj čo pre nás Bratislavská arcidiecéza znamená.

Ustanovenie Bratislavskej arcidiecézy 14. februára 2008 znamená predovšetkým Boží dar, ktorý sme dostali cez Svätého Otca pápeža Benedikta XVI., dostali sme nové cirkevné územie, na ktorom žije **485 000 katolíkov latinského obradu**, čiže rímskokatolíkov, z celkového počtu okolo 770 000 obyvateľov. Územie Bratislavskej arcidiecézy je rozčlenené na **122 farností** a tieto sú zasa združené do **10 dekanátov**. Duchovnú službu hlásania Božieho slova a vysluhovania sviatostí koná v našej arcidiecéze **133 diecéznych kňazov**. Osobitne významnou pre našu arcidiecézu je duchovná služba rehoľníkov a rehoľníčok a ostatných zasvätených osôb, ktorých pôsobí na našom území celkovo **861**, z nich je **204 kňazov rehoľníkov**.

Kňazom vo farnostiach pomáhajú mnohí spolupracovníci. Medzi nimi majú osobitné poslanie poučovať o Bohu a evanjéliu našu mládež katechéti, ktorých v našej arcidiecéze máme celkovo **239**.

Naša arcidiecéza je zriaďovateľom **9** cirkevných škôl. Vznikla aj Bratislavská arcidiecézna charita.

Osobitnou charakteristikou našej arcidiecézy je skutočnosť, že mnohé z modlitieb odznievajú na pútnických miestach, medzi ktorými sa vyníma národná mariánska svätyňa v Šaštíne a obľúbené mariánske pútnické miesta Marianka a Báč.

Uvedené čísla sú samozrejme viac ako obyčajná suchá štatistika. Za nimi sa skrýva prítomnosť živej Cirkvi, nasadenie mnohých konkrétnych jednotlivcov pri budovaní Božieho kráľovstva. Za týmito číslami je cítiť ich každodennú posvätnú snahu uskutočniť Ježišovu výzvu spred dvetisíc rokov – ktorú čítame aj v dnešnom Evanjéliu - ísť do celého sveta a všetkým národom ohlasovať Evanjelium (porov. Mk 16,15). Je pre nás veľkou milosťou, že medzi tými „všetkými národmi“ sme aj my, aj konkrétne my veriaci žijúci na území Bratislavskej arcidiecézy. Je priam fascinujúce si predstaviť to štatisticky nevyjadriteľné množstvo duchovných impulzov pre našich veriacich, podnetov pochádzajúcich z hlásania Božieho slova, z eucharistického prepodstatnenia, zo sviatostných rozhršení, z rôznych požehnaní, a tak by sme mohli pokračovať.

Nehovoriac už o tom, čo je jadrom, duchovným ohniskom každej farnosti – oltár a Bohostánok, Eucharistia, nad ktorou večné svetlo pripomína jeho účinnú prítomnosť. Bohostánky, povedané slovami blahoslavenej Matky Terezy, nám garantujú, že Boh si postavil svoj stánok medzi nami.

V čase krátko po vzniku našej arcidiecézy som na otázku o prioritách vyjadril želanie, „aby naša prítomnosť a činnosť v spoločnosti bola vierohodným svedectvom o jestvovaní Boha, o zmysle každého ľudského života“. Aj po uplynutí roka to samozrejme platí aj naďalej: našou najhlbšou totožnosťou, nás všetkých bez výnimky, je povolanie byť svedkami živého Boha. To je naša vízia, to je náš program. Lebo dobro arcidiecézy závisí od každého z nás.

Obraciam sa na vás, drahí spolubratia v kňazskej službe: pre túto arcidiecézu ste veľmi cenní vo vašej dôstojnosti Božích služobníkov. Len sám Boh pozná vašu každodennú mravenčiu prácu medzi ľuďmi, vaše nasadenie pre budovanie civilizácie lásky. Mnohí na vás hľadajú ako na mravné authority, mnohí od vás očakávajú podnety pre dobrý plný život. Naplňajte sa Kristom, čím viac ho budete mať v sebe, tým účinnejšie bude vaše svedectvo.

Aj vás pozdravujem drahí katechéti, ktorí sa deň čo deň staviate pred našu mladú generáciu v zápase o jej dušu. Viem, že to nie je vôbec ľahké, veď azda nikdy naša mládež nebola pod takými rôznorodými tlakmi, ako je dnes. No Boh stojí pri vás, aby vám dodával sil, veď - ako to čítame v evanjéliu - Bohu nič nie je nemožné. Aj vám hovorí Ježiš, poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ja vás posilním. Áno, aj vy učiteľia náboženstva ste pre našu arcidiecézu veľmi cenní, veď vy kladiete základy našej budúcnosti, keďže práve cez vás si naša mládež vo veľkej miere vytvára obraz o Bohu, cirkvi, náboženstve, o duchovnom živote.

Drahí rodičia, otcovia a matky, starí otcovia i matky našej arcidiecézy. Vy tvoríte základ našich farských spoločenstiev, základ spoločenstva Cirkvi, veď rodina je cirkev v malom. Ďakujem Pánu Bohu za vaše rozhodnutie vytvoriť rodinu, ďakujem Bohu že vám mnohým dáva silu budovať pevné rodiny a v nich trvalé a verné vzťahy. Ďakujem Pánu Bohu, že vám dáva duchovnú silu aj v sťažených podmienkach deti viesť k Bohu, vďaka za vašu vieru a snahu žiť ako kresťania katolíci, pričom práve súčasná situácia potvrdzuje, že táto vaša snaha je podnecovaná Božím Duchom. Slovom, budúcnosť našej arcidiecézy sa formuje v našich rodinách, lebo dnes deti, zajtra však dospelí budú brať do rúk osud spoločnosti.

Ďakujem Bohu aj za všetkých členov modlitbových spoločenstiev a biblických krúžkov. Je pre mňa dôležité vedomie, že po celej arcidiecéze sú rozosiate spoločenstvá, z ktorých sa vznáša k Bohu modlitba, prosby, vďaky a chvály. Prosim, často sa modlite za celú našu novú duchovnú rodinu, aby každý jej člen – každý na svojom mieste – prinášal svojimi postojmi, rozhodnutiami, ba i každým slovom svetlo Kristovej lásky. Žijeme v pohnutej dobe, ktorú charakte-

rizuje nielen finančná, ale aj morálna kríza. V tejto atmosfére je tým aktuálnejšie byť na pulze doby, vnímať jej výzvy a ponúkať v každom prostredí pravé hodnoty.

Rok je za nami: pre duchovne zrejúceho človeka je to čas vyhodnocovania a predsavzatí. Dajme si spoločne jedno predsavzatie, v ktorom sú zhrnuté všetky ostatné: chceme v každodennom živote svedčiť o Kristovej láske v duchu slov svätého Pavla o tom, že láska „všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží, láska nikdy nezanikne“ (1 Kor 13,7–8). Svedčíme teda o Kristovej láske v duchu poznania a vedomia, že láska je silnejšia ako akékoľvek zlo, že láska je samotný Boh. Amen.

FARSKÉ SPOLOČENSTVO

V minulom čísle sme uverejnili báseň pani Anny Vitálošovej, venovanú jubilantovi pátrovi Jozefovi Dojčákovi SJ. Báseň sa jubilantovi páčila a podľa ohlasov aj farníkom, preto sme sa rozhodli jej autorku predstaviť.

Anna Vitálošová sa narodila 13.8.1923 v Ivanke pri Dunaji, vydala sa a vychovala tri deti. Keďže sa jej nedostalo vyššieho vzdelania a odborného vedenia, zaujímalo nás, či sa písaním básní zaoberal niekto z rodiny. Na túto otázku nám odpovedala záporne, ale doložila: „Spomínam si, že dedko z maminej strany radi spievali, príležitostne si skladali pesničky, aj kostolné. Aj ostatní moji súrodenci boli nadaní, hlavne brat Franci bol dobrým hudobníkom, aj pekne maľoval. Aj ja som začala s kreslením, boli to také drobné kresbičky do pamätníčok, neskôr som k tomu pridávala aj básničky. Tejto záľube som sa nemohla venovať v mladších rokoch naplno, bola tu rodina, domácnosť, záhrada. Ale vždy som mala pri sebe v zásterke ceruzku a papier, a keď mi pri robote napadol nejaký rým, hneď som si to zaznamenala.“

A na otázku pre koho začala písať básne, povedala: „Pre spolupracovníkov. V každej robote, kde som pracovala, som každému na pamiatku napísala báseň. Aj dnes ich píšem príležitostne pre okruh priateľov v Dennom penzióne, kde sa stretávame pri rôznych príležitostiach. Osobitnou kapitolou sú básne venované kňazom. Pre každého, ktorý pôsobil v našej farnosti alebo tu mal primície som napísala krátky veršík.“

Keby sme zhromaždili všetky básne, ktoré Anna Vitálošová napísala, bola by z toho nie jedna ale niekoľko pekných zbierok. Keď sme sa jej spýtali, ktorá z toho veľkého počtu básní je jej najmilšia, tak nám ju namiesto odpovede zarecitovala. Pretože o autorke povie viac jej tvorba ako ďalšie otázky na odpovede, prinášame vám jednu z nich.

Pani Anne Vitálošovej želáme, aby jej život priniesol ešte veľa príležitostí k tvorbe, dobré zdravie a k tomu veľa Božích milostí a požehnaní.

Pôstna úvaha

*Život môj bol vždy púťou nestálou,
neraz i cestou trnistou bolo mi ísť treba.
Srdce ťažilo mi akýsi ťažký kov...
Čím som sa previnila Bože môj?*

*Nezúfaj. Ver Pánovi. Vzchop sa, čaká ťa.
On je tu dnes pre teba.
Je doba pôstna.
Každého volá... Príd',
keď hriechov svojich chceš sa zbaviť.*

*Odpusť nám, Pane, vrúčne prosíme,
bo vina našich hriechov veľká je.
Skrze naše hriechy bol pre teba kríž ťažký.
Dnes zo srdca ľutujem za naše nedostatky.
Križovou cestou, daj sa nám, Bože, niest'.*

„Dokonané je.“

*Vyrieknuté bolo trpiaceho slovo.
Pane, skrze tvoju bolesť vrúčne prosíme,
Teba, ktorý všetky naše hriechy snímaš,
zachovaj v nás srdcia čisté - maloverné.
Ty máš predsa od nich kľúč,
nech osvieti nás tvoj lúč.
Nech hlboko vo viere sú ponorené.*

*Matka naša Sedembolestná,
naš zrak upierame – kde večnosť je.
Tvoja moc i tvoja sláva
tvojich sedem rán nám dnes srdcia zvieria.
Tvoj Syn zomrel na kuse dreva.
Pomôž nám! Nech upevní sa naša viera
a klesne odpadlíkov nenávisť!*

Anna Vitálošová

Modlitba

Duch Boží, utvor vo mne črty, aké mal Ježiš Kristus,
ktorý hoci mal božskú prirodzenosť,
nepridržal sa svojej rovnosti s Bohom,
ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu
a stal sa podobný ľuďom.

Podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka,
uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť,
až na smrť na kríži.

Preto ho Boh nad všetko povýšil
A dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno,
aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno
v nebi, na zemi i v podsvetí
a aby každý jazyk vyznával, že Ježiš Kristus je Pán
na slávu Boha Otca. Amen

/Inšpirované Fil 2,5 -11/

V nedeľu dňa 25.1.2009 sa vo farskej budove konala 3. časť cyklu prednášok ThDr. Jána Ďuricu SJ, PhD. na tému Jubilejný rok sv. Pavla. Súčasťou prednášky bolo premietanie filmu o živote sv. Pavla a jeho apoštolských cestách. Po prednáške, ktorá sa konala na sviatok Obrátenia sv. Pavla sa prítomní zúčastnili v kostole na spomienkovej pobožnosti ku cti tohto apoštola národov.

„A my Vám zvestujeme“ /Sk 13,32/

3. časť**Z Antiochie do Derbe**

Podľa skutkov apoštolov prebiehala Pavlova apoštolská činnosť v troch veľkých cestách, ku ktorým sa na konci jeho života pridáva cesta do väzenia z Jeruzalema do Ríma.

Pavlove cesty sa dajú zobrazit' štyrmi sústrednými kruhmi, z ktorých posledný zostáva otvorený. Pavlovým želaním je prejsť hranice rímskeho impéria a doviest' ich k úpätiu Golgoty do Jeruzalema – centra, z ktorého vyviera prameň spasenia a poslanie hlásať Slovo.

- Prvá Pavlova misijná cesta: Sk 13, 1 – 14, 28
- Druhá Pavlova misijná cesta: Sk 15, 36 – 17, 22
- Tretia Pavlova misijná cesta: Sk 17, 23 – 18, 26
- Cesta do Ríma - väzenie: Sk 18, 27 – 28, 31

Tak Peter ako aj Pavol na začiatku ohlasovania narážajú na čarodejníkov, je to konfrontácia s mágiou: Peter so Šimonom zo Samárie (porov. Sk 8, 14), Pavol s Elymasom z Pafosu (porov. Sk 13, 4). Evanjelium nemôže v žiadnom prípade koexistovať s „náhražkami viery“ akými sú mágia, astrológia alebo veštenie z ruky, ktoré odvádzajú od Krista.

Pavlove cesty nie sú len fyzickým premiestňovaním sa za účelom obracania ľudí na vieru. On sám sa v ich priebehu mení, sú jeho vnútornou cestou, ktorou postupne otvára myseľ a srdce Božiemu plánu. Najskôr sa predstavuje ako vyslanec spoločenstva zo sýrskej Antiochie. Jeho cieľom nie je vytvárať nové spoločenstvá ale hlásať evanjelium čo najväčšiemu počtu ľudí. Jeruzalem a Antiochia sa stali centrami, odkiaľ vychádzajú ohlasovatelia evanjelia a Pavol a Barnabáš pôsobia ako vyslanci Antiochie.

Od chvíle, keď sa učeníci stretávajú so Zmŕtvychvstalým, jeho pozvanie je jasné: „Chodte teda, učte všetky národy“ (Mt 28,19). Toto poslanie vkladá Kristus Pavlovi do srdca: „Ale vstaň a stoj na nohách, lebo som Ťi to zjavil, aby som Ťa ustanovil za služobníka a svedka toho čo si videl i toho čo Ťi ešte zjavím.“ (Sk 26,16). To isté zasiahne Petrovo srdce pred zoslaním Ducha Svätého: „...nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli.“ (Sk 4,20).

Chodte ! .... Cirkev vznikla, aby sa hýbala! Statickosť nie je jej črtou. Musí ísť a hlásať evanjelium aj keď bude trpieť musí sa darovať sa svetu: tento podnet jej zveril Kristus a jeho túžbou je zasiahnuť každé srdce.

Svoje misijné poslanie uskutočňuje cez službu Svätého Otca, biskupov, kňazov, obetavosťou ženských i mužských misijných rádov, v práci laických dobrovoľníkov a misijných rodín a prostredníctvom každého pokrsteného. Rodina je prvým miestom misijnej formácia a poslania.

Misijné časopisy sú cenným doplnením informácií o dobre, ktoré Cirkev koná v rôznych končinách sveta, tak v rovine kultúrnej, ako aj náboženskej a občianskej.

Každý rok sa v Cirkvi slávi v tretiu októbrovú nedeľu *Svetový deň misii*, ktorý, má za cieľ vštepiť veriacim misijný rozmer odovzdávania viery a zodpovednosť všetkých spolupracovať na hlásaní evanjelia vo svete.

Osobitným spôsobom nám to pripomínajú 25. apríl a 18. október, sviatky evanjelistov svätého Marka a Lukáša, ako ich konkrétny prejav lásky k Bohu a blížnemu.

ThDr. Ján Ďurica SJ, PhD.

**Hľa, prichádzam
- vo zvitku knihy je napísané o mne -,
aby som plnil tvoju vôľu, Bože.
Hebr 10.7**

V súvislosti s liturgickým sviatkom Obrátenie sv. Pavla, si dovoľujeme citovať časť zo zamyslenia Františka Trstenského na aktuálnu tému:

Povolanie apoštola Pavla ako model nášho povolania.

25. január je sviatkom „Obrátenia svätého Pavla“ - udalosti, ktorá kvalitatívne a radikálne zmenila Pavla na nové stvorenie. Iste nie náhodne sa tento sviatok oslavuje presne jeden mesiac po slávnosti narodenia Božieho Syna. Kristus sa zriekol seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu... uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť... (porov. Flp 2,7-8). Pavol pochopí a prijme na seba toto Kristovo vyprázdnenie sa, keď povie: „*Veď pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk.*“

Povolanie za apoštola nie je akousi osobnou výsadou alebo len súkromnou udalosťou. Pavol sa stáva nádobou, v ktorej Kristovo evanjelium prichádza ku všetkým ľuďom: „*Jeho som si vyvolil za nádobu, aby zanesol moje meno pohanom aj kráľom i synom Izraela.*“ (Sk9,15)

Pod vplyvom Pavlovho povolania pozrime sa teraz na naše vlastné povolanie:

1. Sviatok Pavlovho povolania za apoštola je pre nás jedinečnou príležitosťou poďakovať Bohu za naše povolanie byť kresťanom, byť jeho kňazom... Je príležitosťou prosiť o horlivosť, s akou Pavol ohlasoval Kristovo evanjelium. Pre Pavla sa povolanie pri Damasku stalo udalosťou, ku ktorej sa neustále vracia, medituje o nej a odvoláva sa na ňu. Deň krstu veriaceho človeka má byť udalosťou, ku ktorej sa počas celého života bude neustále vracieť, ktorú si bude celý život uchovávať. Pre kňaza je tým dňom kňazská vysviacka. Poznám deň svojho krstu? Pamätám si ešte na deň kňazskej vysviacky? Nestratil som nič z prvotnej horlivosti?
2. Kresťanstvo – „býť kresťanom“, to nie je nejaký nový filozofický prúd alebo spolok intelektuálov. Kresťanmi sme iba vtedy, keď stretávame osobne Krista. Iste, Kristus sa nám dnes nezjavuje takým spôsobom, ako Pavlovi, keď ho urobil apoštolom pohanov. Avšak aj my ho môžeme stretnúť pri čítaní Svätého písma, v modlitbe, vo sviatostiach, v liturgickom živote Cirkvi. V týchto úkonoch spoznávame skutočné hodnoty pre svoj život.

3. Pavol veľmi správne porozumel, že povolaním za apoštola nejde o jeho osobnú výhodu alebo postavenie. Je to povolanie pre službu Božiemu kráľovstvu. Krstom sme sa začlenili do viditeľného spoločenstva bratov a sestier v Cirkvi. Sviatosti kňazstva a manželstva sa nazývajú aj sviatosťami služby spoločenstvu. Ich prostredníctvom osobitným poslaním slúžime budovaniu Božieho ľudu a prostredníctvom služby iným prispievame k vlastnej spáse (porov. KKK 1533-1535). Kňazi i laickí veriaci sú povolaní stať sa nádobou, v ktorej prinášajú Boha iným ľuďom.

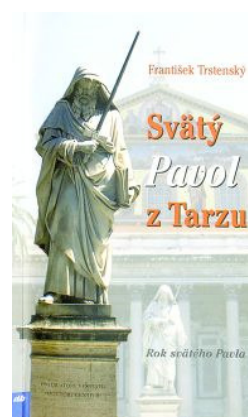
Na záver autor odporúča:

- Prečítať Prvý a Druhý list Solúnčanom.
- Ďakujeme za dar povolania byť kresťanom, za sviatosť krstu a naše začlenenie do Cirkvi, za dar kňazstva, manželstva, otcovstva, materstva... Dovoľme, nech sa nás Kristus osobne dotkne v dôvernom stretnutí v modlitbe, vo sviatostiach, v Písme, v liturgii... Staňme sa nádobou plnou Božej milosti, ktorú budeme prinášať iným.

Doc. PaedDr. ThDr. SSLic. František Trstenský, PhD.,
slovenský teológ a publicista.

Pozn.

Pri príležitosti Roku sv. Pavla vyšla vo vydavateľstve Don Bosco ešte vlni **knihy Františka Trstenského Svätý Pavol z Tarzu.**

Autor približuje čitateľovi život a apoštolské dielo sv. Pavla na základe jeho listov. V samostatnej kapitole sa zaoberá aj Pavlovými listami, objasňuje kde, za akých podmienok a v akých situáciách vznikli a načrtáva aj pohnútky, ktoré pravdepodobne viedli sv. Pavla, aby sa zmienil o istých osobách či skutočnostiach. Pravdaže, vysvetľuje aj štruktúru listov a ich nadčasové poslanstvo. Pokiaľ ide o Pavlovu spiritualitu, tu František Trstenský veľmi správne podčiarkuje apoštolovo bytostné odovzdanie sa celkom a bezvýhradne Ježišovi Kristovi, pričom nezabúda na známy Pavlov Hymnus na lásku (1 Kor 12, 31 – 13, 13), a slobodu a poslušnosť, ktoré si v Duchu navzájom neodporujú.

Publikácia Svätý Pavol z Tarzu je výborným prostriedkom, ako si ešte viac prehĺbiť vzťah k veľkému apoštolovi.

Ave, kríž

Ave Kristov kríž! Všade, kde sa nachádza Tvoj znak, Kristus vydáva svedectvo Veľkej noci: prechod zo smrti do života a vydáva svedectvo lásky, ktorá je silou života, lásky, ktorá porazí smrť.

Ave kríž, kdekolvek sa nachádzaš, na poliach, na cestách, na miestach, kde ľudia trpia a skonávajú. Na miestach, kde pracujú, študujú, tvoria... Na každom mieste, na hrudi muža a ženy, chlapca alebo dievčaťa... a v každom ľudskom srdci. Ave, Kríž

Dňa 8.marca 2009 sa konala v našej farnosti Duchovná obnova Ružencového bratstva, ktorú viedol promótor pre Ružencové bratstvo na Slovensku, nám už známy páter Šimon Tyrol z Dominikánskeho mariánskeho centra SALVE v Košiciach spolu s pátrom Andrejom.

Duchovná obnova začala svätou omšou o 10.30hod., po nej sme sa stretli s našimi hosťami na fare pri sviatočnom obede spolu s pánom farárom a Horliteľkami ruží. V popoludňajších hodinách sme pokračovali pobožnosťou krížovej cesty, prednáškou s videoprojekciou o histórii ružencových bratstiev na Slovensku, ako aj význame modlitby svätého ruženca a nášho každodenného putovania k Panne Márii, ktorá nás vedie k nebeskému Otcovi. Páter Šimon nám pripomenul, že ruženec nespočíva iba v odriekavaní slov ale je to rosa, ktorá padá z neba a nás posväcuje svojou milosťou. Otvára nám naše srdcia a upevňuje našu vieru. Potom nasledovali litánie k sv. Pavlovi, pretože v tomto Roku sv. Pavla bol okrem iných dní v roku stanovený 8. marec pre našu farnosť v rámci Bratislavskej diecézy na udelenie odpustkov.

Myšlienky pátra Šimona sa nás hlboko dotýkajú. Budeme premýšľať o nich, aby sme sa mohli každým dňom zblížovať s Pannou Máriou, cítiť jej pomoc, byť modlitbami svätého ruženca v jej dôvernej blízkosti, učiť sa pomáhať si jeden druhému a byť ako jedna rodina. Ako jedna rodina sme sa aj cítili. V závere sme poďakovali našim drahým hosťom a po ukončení pobožnosti sme sa stretli na fare. Družne sme podebatovali, pohostili sa koláčmi, ktoré napiekli naše „ruženciarky“ a rozlúčili sme sa s drahými hosťami. Tešíme sa na stretnutie, ak Pán Boh dá, opäť o rok.

Ďakujem Vám všetkým, ktorí ste sa zaslúžili o krásny priebeh duchovnej obnovy a prajem Vám krásne, požehnané veľkonočné sviatky.

Alena Balogová

Pán je pri tých, čo majú srdce skrúsené,
a zachraňuje zlomených na duchu.
Žalm 34.19

Posolstvo Svätého Otca Benedikta XVI. k 17. svetovému dňu chorých 11. februára 2009

Drahí bratia a sestry,

na Svetový deň chorých, pripadajúci na 11. februára – na liturgickú spomienku Panny Márie Lurdskej –, sa diecézne spoločenstvá spolu so svojimi biskupmi zjednotia v modlitbe, aby rozmyšľali, aké iniciatívy napomôžu zvýšiť citlivosť voči trpiacim.

Rok sv. Pavla, ktorý práve slávime, ponúka veľmi vhodnú príležitosť na to zastaviť sa a spolu s apoštolom Pavlom meditovať o skutočnosti, že tak, „ako sa v nás rozmnožujú Kristove utrpenia, tak sa skrze Krista rozhojňuje aj naša útecha“ (2 Kor 1, 5). Duchovné spojenie s Lurdami nám okrem toho pripomína aj materskú starostlivosť Ježišovej Matky o bratov a sestry jej Syna, „ktorí ešte putujú a nachádzajú sa v nebezpečenstvách a ťažkostiach, dokiaľ sa nedostanú do blaženej vlasti“ (Lumen gentium, 62).

Tento rok sa naša pozornosť osobitne zameriava na tie najslabšie a bezbranné stvorenia, deti, a to na tie spomedzi nich, ktoré sú choré a trpia. Existujú malé ľudské bytosti, ktoré na svojom tele nesú následky chorôb spôsobujúcich trvalé postihnutie, a tiež také, ktoré napriek veľkému medicínskemu pokroku bojujú s dosiaľ nevyliciteľnými chorobami. Mnohé deti sú zranené na tele i na duši v dôsledku krvavých konfliktov a vojen, iné sú zasa nevinnými obeťami nenávisti bezcitných dospelých. Existujú „deti ulice“, ktorým chýba teplo rodiny a sú ponechané samy na seba, i mladiství, ktorých zneuctujú rôzni ničomníci a zneužívajú ich nevinnosť, spôsobujúc im psychické zranenia, ktoré ich poznačia na zvyšok života. Nemožno zabúdať ani na nespočítateľné množstvo mladistvých, ktorí zomierajú na následky smädu, hladu či nedostatočnej zdravotnej starostlivosti, a rovnako ani na malých exulantov a utečencov z vlasti, ktorí so svojimi rodičmi hľadajú lepšie podmienky na život. Od všetkých týchto detí stúpa tichý bolestný výkrik, ktorý apeluje na naše svedomie – ako ľudí i ako veriacich. Kresťanské spoločenstvo, ktoré nemôže ostať k ich tragickým podmienkam ľahostajné, cíti naliehavú povinnosť angažovať sa.

„Cirkev,“ ako som napísal v encyklike *Deus caritas est*, „...je Božia rodina vo svete. V tejto rodine nesmie byť nikto, kto trpí nedostatkom toho, čo nutne potrebuje.“ (25). Preto si vrúcne želám, aby aj Svetový deň chorých ponúkol farským a diecéznym rodinám príležitosť čoraz lepšie si uvedomiť, že sú „Božou rodinou“ a povzbudil ich k tomu, aby vo svojich obciach, štvrtiach či mestách dávali pocítiť Pánovu lásku, lebo „v samotnej Cirkvi ako rodine nesmie nijaký člen trpieť núdzu“. Svedectvo lásky tvorí súčasť života každej kresťanskej komunity. Už od počiatku totiž Cirkev premieňala evanjeliové princípy na konkrétne skutky, ako to čítame v Skutkoch apoštolov.

Dnes sa pri zmenených podmienkach zdravotníckej starostlivosti ukazuje potreba užšej spolupráce medzi medicínskymi profesionálmi pracujúcimi v rôznych zdravotníckych inštitúciách a cirkevnými spoločenstvami pôsobiacimi na danom území. Z tohto hľadiska sa javí ako veľmi hodnotný príklad inštitúcia, ktorá je v spojení so Svätou stolicou, Detská nemocnica Dieťaťa Ježiša (*Ospedale Pediatrico Bambino Gesù*), ktorá toho roku slávi 140. výročie svojho založenia.

No to nie je všetko. Keďže choré dieťa je súčasťou rodiny, ktorá s ním prežíva utrpenia, často spojené s vážnymi obmedzeniami a problémami, kresťanské spoločenstvá nesmú zabúdať ani na to, aby pomáhali aj rodinám postihnutým chorobou ich syna alebo dcéry. Podľa príkladu milosrdného Samaritána sa treba skláňať k osobám, ktoré sú takto skúšané a ponúkať im pomoc v podobe konkrétnej solidarity. Takto sa prijatie utrpenia a spoluúčast na ňom premieňa na užitočnú pomoc rodinám chorých detí, vytvára v nich atmosféru pokoja a nádeje a umožňuje im okolo seba cítiť širšiu rodinu bratov a sestier v Kristovi. Ježišovo spolucítenie s plačúcou naimskou vdovou (porov. Lk 7, 12 – 17) i s úpenlivou Jairovou prosbou (porov. Lk 8, 41 – 56) nám má okrem iného poukázať na to, ako spoluprežívať okamihy fyzického a morálneho utrpenia s toľkými skúšanými rodinami. Všetko to predpokladá nesebeckú a veľkodušnú lásku, ktorá je odrazom a znamením milosrdnej Božej lásky, ktorá nikdy neopúšťa svoje ťažko skúšané deti ale vždy im obdivuhodne posilní srdce i rozum, aby boli schopné náležite čeliť ťažkostiam života.

Každodenná služba chorým deťom a neprestajné angažovanie sa v tejto oblasti predstavujú výrečné svedectvo lásky k ľudskému životu, osobitne k životu tých, ktorí sú slabí a vo všetkom úplne odkázaní na druhých. Je skutočne potrebné náležite zdôrazňovať absolútnu a najvyššiu dôstojnosť každého ľudského života. Učenie, ktoré Cirkev neprestajne hlása, sa s dobou nemení: ľudský život je krásny a prežíva sa v plnosti, aj keď je slabý a často zahalený v tajomstve utrpenia. Svoj zrak musíme obrátiť na ukrižovaného Ježiša: svojou smrťou na kríži chcel mať podiel na bolesti celého ľudstva. V jeho utrpení z lásky vidíme najvyššiu možnú spoluúčast na bolestiach maličkých pacientov a ich rodičov. Mój ctihodný predchodca Ján Pavol II.,

ktorý nám na sklonku svojho života dal žiarivý príklad trpezlivo prijímaného utrpenia, napísal: „*Na kríži je „Vykupiteľ človeka“, Muž bolesti, ktorý vzal na seba telesné a duchovné utrpenia ľudí všetkých čias, aby mohli v láske nájsť spásonosný zmysel svojich bolesti, ako aj odpovede na všetky svoje otázky*“ (*Salvifici doloris*, 31).

Rád by som tu vyjadril svoje uznanie a povzbudenie medzinárodným i národným organizáciám, ktoré sa starajú o choré deti – zvlášť v chudobných krajinách – a s veľkodušnosťou i odriekaním prispievajú k tomu, aby sa im zabezpečila primeraná a láskyplná starostlivosť. Zároveň sa obraciam s dôraznou výzvou na predstaviteľov jednotlivých krajín, aby boli prijaté zákony a opatrenia v prospech chorých detí a ich rodín. Cirkev je vždy, no o to väčšmi, ak ide o život detí, pripravená ponúknuť svoju úprimnú spoluprácu s cieľom premeniť celú ľudskú spoločnosť na „civilizáciu lásky“ (porov. *Salvifici doloris*, 30).

Na záver by som chcel vyjadriť svoju duchovnú spoluúčast všetkým vám, drahí bratia a sestry, ktorí trpíte rôznymi chorobami. Svoj srdečný pozdrav posielam tým, ktorí vám pomáhajú: biskupom, kňazom, zasväteným osobám, zdravotníckemu personálu, dobrovoľníkom a všetkým tým, ktorí sa s láskou venujú liečeniu a zmierneniu utrpenia ľudí postihnutých rôznymi chorobami.

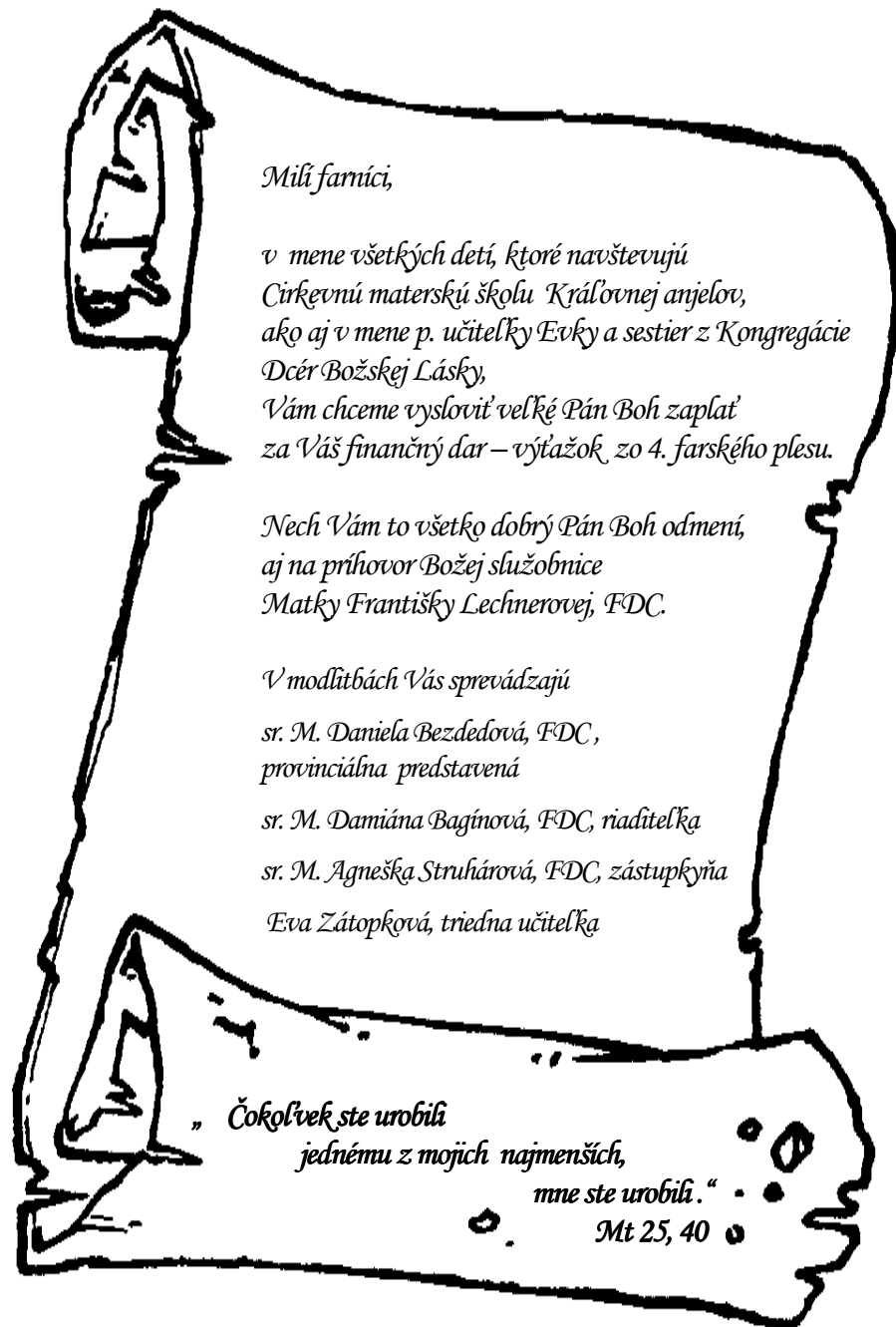
Osobitne pozdravujem vás, drahé choré a trpiace deti: pápež vás objíma s otcovskou láskou spolu s vašimi rodičmi a príbuznými a uistuje vás, že sa bude za vás zvlášť modliť. Pápež vás tiež pozýva, aby ste dôverovali v materskú pomoc Nepoškvrnenej Panny Márie, ktorú sme počas uplynulých Vianoc opäť kontemplovali, ako v náručí radostne objíma Božieho Syna, ktorý sa stal Dieťaťom.

Zvolávajúc na vás i na všetkých chorých materskú ochranu Presvätej Panny, uzdravenia nemocných, všetkým zo srdca udeľujem svoje osobitné apoštolské požehnanie.

Vo Vatikáne 2. februára 2009
Benedikt XVI.

Čo v tomto smere môžeme urobiť v našej farnosti v duchu posolstva Svätého Otca?

- sprostredkovanie pomazania chorých
- finančný príspevok pre Cirkevnú materskú škôlku Kráľovnej anjelov
- zbierka na charitu (farníci už podporili charitu zbierkou v nedeľu 1. marca sumou 557,57 EUR)
- tehlička pre Sudán - iniciatíva mladých - organizácia DOMKA Ivanka p. D.
- pomoc pri zabezpečení potrieb kostola k dôstojnému sláveniu liturgie
- akcia *Podel'me sa!* - podpora azylových domov pre týrané ženy (Organizátori d'akujú všetkým zúčastneným za podporu. Tohtoročný výťažok: 443,72 EUR.)

Milí farníci,

v mene všetkých detí, ktoré navštevujú
Cirkevnú materskú školu Kráľovnej anjelov,
ako aj v mene p. učiteľky Evky a sestier z Kongregácie
Dcér Božskej Lásky,
Vám chceme vysloviť veľké Pán Boh zaplatí
za Váš finančný dar – výťažok zo 4. farského plesu.

Nech Vám to všetko dobrý Pán Boh odmení,
aj na príhovor Božej služobnice
Matky Františky Lechnerovej, FDC.

V modlitbách Vás sprevádzajú

sr. M. Daniela Bezdedová, FDC,
provinciálna predstavená

sr. M. Damiána Bagínová, FDC, riaditeľka

sr. M. Agneška Struhárová, FDC, zástupkyňa

Eva Zátopková, triedna učiteľka

„ Čokoľvek ste urobili
jednému z mojich najmenších,
mne ste urobili.“
Mt 25, 40

Organizácia DOMKA v Ivanke pri Dunaji je mnohým z vás už známa. Radi by sme však priblížili našu činnosť aj tým, ktorí sú v našej farnosti noví alebo ktorí toho o DOMKE ešte veľa nevedia. Budeme naozaj šťastní, ak medzi sebou budeme môcť privítať aj nové mladé tváre, ktoré sa chcú počas týždňa či cez víkendy zabaviť so svojimi rovesníkmi a pritom si odniesť omnoho viac než len úsmev na perách...

DOMKA je združenie saleziánskej mládeže. A kde sú saleziáni, tam sa zaručene nebudete nudiť! V 34 strediskách po celom Slovensku sa na rôznych športových aktivitách, hrách, výletoch, táboroch, hudobných festivaloch a iných akciách pravidelne stretáva až 7500 detí a mladých ľudí. Vďaka tomuto neustále narastajúcemu počtu členov je DOMKA jednou z najvýznamnejších mládežníckych organizácií na Slovensku. Je však predsa len v niečom iná a výnimočná! Jej činnosť v saleziánskom duchu dáva totiž celému jej dielu aj iný, hlbší rozmer.

Za posledné štyri roky sa podarilo aj z nášho malého strediska s približne 60-timi členmi urobiť miesto pravidelných stretnutí mladých ľudí, ktoré prekypuje životom a dobrou náladou. Okrem štyroch „stretiek“ sme uviedli do života filmové večery, diskotéky, letné športové aktivity (futbal, baseball), rôzne jednorázové akcie (súťaž o najlepšie jablkový koláč, výroba hrnčekov, výroba sviečok, detský karneval, „donboscovica“), nové viacdenné akcie počas letných prázdnin (splav, hrebeňovka, výlet pre staršie deti) a už so železnou pravidelnosťou funguje obľúbený letný detský tábor.

DOMKA však neponúka len zábavu – ten, kto má záujem, môže získať aj množstvo cenných skúseností v oblasti práce s deťmi a mládežou, účtovníctva, organizácie rôznych akcií ako aj rozvinúť a realizovať svoje komunikačné či umelecké schopnosti a nadanie. Presne to využíva aj 12 animátorov v našom stredisku (vo veku 17 – 28 rokov), ktorí sa starajú o menších i väčších členov DOMKY a pripravujú pre nich voľnočasové aktivity každého druhu. © Tešíme sa, že k nám onedlho pribudnú ďalší absolventi animátorskej školy a dúfame, že naše počty budú čoraz viac narastať aj vďaka vám!

KDE NÁS NÁJDETE?

Aktivity DOMKY sa konajú prevažne v pastoračnom centre v priestoroch fary v Ivanke pri Dunaji.

POZÝVAME VÁS NA:

- **Chlapčenské stretnutie** (6-11 rokov) - každý utorok od 16.00 (animátori Juro Guldán a Fero Podivínsky)
- **Dievčenské stretnutie** (10-13 r.) - každý piatok od 17.00 (animátorky Viki Lackovičová a Lucia Šefčíková)
- **Stretnutie pre vysokoškolákov** - každú stredu od 18.30 (animátorky Majka Volková a Majka Podivínska)

- **Stretko pre stredoškóľákov** každú nedeľu po mládežníckej sv. omši (animátori Martin Zibala a Rudi Starovský)
- **Prednášky pre mladých (príprava pre povolanie manželstva)** každý druhý piatok v mesiaci od 19.30, prednášky vedie páter Ďurica SJ, PhD.

JEDNA Z NAŠICH NAJBLIŽŠÍCH AKCIÍ:

Ivanské stredisko DOMKY sa už po druhýkrát zapája do verejnej misijnej zbierky „Tehlička pre misie“ organizovanej o.z. SAVIO. Tento ročník s názvom „Tehlička pre Sudán“ nám bude obzvlášť blízky, keďže jeden z našich animátorov Marek Zibala už od jesene pôsobí v južnom Sudáne ako misijný dobrovoľník. Peniaze, ktoré sa počas tohto ročníka vyzbierajú,

poputujú práve na miesto Markovho pôsobenia a budú použité na podporu výstavby a fungovania škôl v Juba-Gumbo.

Tak ako minulý rok, aj v roku 2009 chystáme kreatívne aktivity pre deti spojené s predajom ich výrobkov za účelom podpory zbierky, pripravujeme filmy a pod. Zbierka potrvá od 25.februára do 12. apríla 2009 a možnosť prispieť je hneď niekoľko. Okrem priameho príspevku do označených nádob, ktoré budú umiestnené v Kostole Sv. Jána Krstiteľa v čase svätých omší a v pastoračnom centre na fare počas akcií DOMKY, môžete prispieť aj darcovskou SMS správou v tvare „DMS TEHLICKA“ na číslo 877 v sieťach Orange a T-Mobile (cena jednej SMS je 1€ /30,126 Sk/) od začiatku zbierky až do 30. apríla 2009.

Pre tých, ktorí majú záujem podporiť projekt vyššou sumou, je k dispozícii účet verejnej zbierky 2620852641/1100.

Počas vyše mesačného trvania zbierky sa budeme snažiť pripraviť pre vás čo najpestrejší program, preto určite neprehliadnite aktuálne informácie na našej stránke!

Viac podrobností o tejto celoslovenskej zbierke ako aj o projektoch o.z. SAVIO nájdete na www.savio.sk.

VAŠE 2% - 100% MLADÝM!

Keďže naše finančné možnosti sú limitované, veľmi sa potešíme, ak sa rozhodnete pomôcť prostredníctvom 2% z vašich daní práve nášmu stredisku! Sme a budeme vďační za akúkoľvek podporu zo strany rodičov a priaznivcov DOMKY a jej dobrovoľníckej činnosti, ktorá vedie k rozšíreniu a skvalitneniu našej práce s mládežou. V prípade, že by ste mali záujem pomôcť nám či už finančne alebo materiálne, skontaktujte sa prosím s predsedom strediska Martinom Zibalom.

Všetky aktuálne informácie pravidelne zverejňujeme na našej webovej stránke www.ivanka.domka.sk, kde nájdete aj kontakty na zodpovedné osoby.

Sv. don Bosco, zakladateľ saleziánskej rehole, raz povedal jednému zo svojich nasledovníkov sv. Dominikovi Saviovi: „K svätosti je potrebná veselosť...“ Tak neváhajte a pridte sa s nami zabaviť! ☺ ☺ ☺

Lucia Šefčíková
animátorka, podpredsedníčka strediska
DOMKA – Ivanka pri Dunaji

RODINNÁ PRÍLOHA

DEŤOM

Ahoj milé deti, školáci i predškóľáci, priatelia, pripravili sme si pre Vás nasledujúce spestrenie voľného času. Dúfame, že sa s nami pobavíte a možno i dozviete čosi nové. Poznáte nejaké biblické mená? Že áno? To sa tešíme! Ak by náhodou nie, tak v osemsmernke sa ukrýva až 16 biblických mien.

Rozlúšti rébus! Meno ktorého významného svätca sa ukrýva pod číslami osemsmernky? Vieš porozprávať nejakú udalosť z jeho života?

.3	K	C	B	Š	Á	I	L	E
X	P ⁴	E	T	E	R	R	N	G
L	H	V ²	R	Í	Ú	CH	O ⁷	V
A	R	A	M	A	T	Y	E	N
Z	E	T	S ¹	A	M	U	E	L ⁸
A	Ú	D	I	Y ⁶	Á	D	H	Z
R	E	O	M	A	R	T	A	N
F	E	Z	O	J	I	X	Á	I
Z	U	Z	A ⁵	N	A	J	R	L

Pomôcky k rébusu:

PETER, RÚT, MAREK, TAMARA, EVA,
ELIÁŠ, MÁRIA, ZUZANA, SAMUEL, ÁRON,
DÁVID, LAZAR, MARTA, NOE, JOZEF, JÁN

„Pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk.“
Flp 1,21

RÍMSKOKATOLÍCKA FARNOSŤ IVANKA PRI DUNAJI
VYHLASUJE V RÁMCI ROKU SV. APOŠTOLA PAVLA
SÚŤAŽ:

SV. APOŠTOL PAVOL NAŠIMI OČAMI

Do súťaže sa môžu zapojiť:

- dospelí, mládež aj deti.

Súťažný príspevok:

- umelecky stvárniť (obraz, soška, próza, báseň, pieseň, ...) osobu sv. Pavla - niečo z jeho života alebo z jeho listov.

Podmienka:

- vlastná tvorba.

Termín odovzdania:

- príspevky do súťaže odovzdajte najneskôr do konca mája 2009 katechétku alebo na farskom úrade.

Vyhodnotenie súťaže:

- bude spojené s výstavou v júni 2009.

Farský bulletin zostavili: vdp. Ján Buček, Alena Balogová, Ing. Eva Mišíková, Ing. Adriana Ondrušková, Alena Dostalová, Adriana Biskupičová a prispievatelia článkov. Časopis neprešiel jazykovou korektúrou. Kontakt: farskybulletin@zoznam.sk

Sväté omše vo farnosti na obdobie od 1.12.2008

Zmeny budú uvedené v nedeľných oznamoch – dostupné aj na www.fara.ivanka.sk

Pondelok: 18.30 hod. (7.00 hod.)

Utorok: 18.30 hod.

Streda: 7.00 hod.

Štvrtok: 18.30 hod.

Piatok: 18.30 hod.

Sobota: 7.00 hod.

Nedeľa: 7.30 hod.; 10.30 hod.; 17.00 hod. (okrem sviatkov a prázdnin);
V Zálesí svätá omša o 9.00 hod., miesto: kultúrny dom

Štátny sviatok: 8.00 hod; **Prikázaný sviatok v prac. dni:** 8.00 hod; 19.00 hod.

Pozn.: Počas školského roka prvú nedeľu v kalendárnom mesiaci je o 10.30 hod. "rodinná" svätá omša. Je venovaná najmenším deťom v našej farnosti so zakomponovaním hravej formy.

Sviatosť zmierenia:

- každý deň 30 min. pred svätou omšou (október – 30 min. pred pobožnosťou)
- v nedeľu sa sviatosť zmierenia vysluhuje na požiadanie

Nemenné pobožnosti:

Denne: – modlitba sv. ruženca ½ hodiny pred svätou omšou

Štvrtok: – ADORÁCIA po svätej omši

- mládežnícka adorácia vo štvrtok pred prvým piatkom

Sobota: – pobožnosť svätého ruženca po svätej omši

Nedeľa: – litánie o 16.00 hod.

- ADORÁCIA na 1. nedeľu v mesiaci od 15.00 do 16.00 hod.

Úradné hodiny farského úradu:

v utorok a v piatok: 16.00 – 17.00 hod.

tel.: 45 94 38 97; fax: 45 64 69 26

V prvý piatok v mesiaci a v prikázaný sviatok sa neúraduje. Mimo úradných hodín môžete správcu farnosti počkať po svätej omši a dohodnúť sa s ním.

Krst dieťaťa si treba dohodnúť min. dva týždne vopred.

Sobáš si treba dohodnúť min. tri mesiace vopred.

Upozornenie: Sviatosť krstu a sobáša má každý realizovať v rámci svojej farnosti (pozri Cirkevný zákon).

Zaopatrenie zomierajúceho – v prípade nezastihnutia správcu farnosti na fare môžete osloviť kňazov Jezuitov v kaštieli (**tel.: 402 59 222**).

Pohreb – v prvom rade je potrebné dohodnúť si so správcom farnosti deň a čas pochovania zomrelého (pochováva sa v utorok až sobotu).